

ΓΚΑΙΤΕ

ΦΑΟΥΣΤ

ΦΑΟΥΣΤ καὶ ΒΑΓΝΕΡ

ΦΑΟΥΣΤ

Σὲ ποτάμια καὶ ρυάκια εἶνε λιωμένος
ὁ πάγος ἀπ' τῆς ἀνοιξης τὴ γλυκεῖα ματιά·
χλοῦζει ἐλπίδα νέα στὴ λαγκαδιά·
ὁ γεροχειμῶνας ἀδυνατισμένος
στὰ τραχεῖα τραβήχτηκε βουνά
κι ἀφυγ' ἀπὸ ἐκεῖθε, καθὼς φέβγει, σπέρνει
μοναχὰ χαλάζι, ξαφνικὴ βορρὴ
στὴν πρασινισμένην ἐξοχή·
Ἄλλ' ἀσπράδα ὁ ἥλιος πὰ δὲν ὑποφέρει·
ὅλα παντοῦ σαλέβουν κι ὁρμοῦνε νὰ πλαστοῦν,
νὰ τὰ ζωντανέψει θέλει αὐτὸς μὲ χρῶμα·
κι' ὅσο ἀπ' τὰ λιβάδια λείπουν τάνθη ἀκόμα,
γι' ἀνθὴ παίρνει ἀνθρώπους πὺν γιορτοφοροῦν.
Στρίψε τώρα πίσω κι ἀπὸ ἐδῶ ψηλὰ
οἶξε πρὸς τὴ χώρα μιὰ ματιά.
Ἄπ' τὴ βαθειὰ πύλη, τὴ σκοτινιασμένη,
παρδαλὸ ἓνα πλῆθος ὅξω βγαίνει.
Σήμερα ὅλοι χαίρουνται τὸ φῶς τοῦ ἡλιοῦ·
τὴν ἀνάσταση γιορτάζουν τοῦ θεοῦ,
γιατὶ εἶναι καὶ κεῖνοι ἀναστημένοι·
ἀπὸ σπῖτια μέσα χαμηλά, μουχνά,
ἀπ' τῆς δουλειᾶς, τῆς τέχνης τὰ δεσμά,
ἀπὸ ψηλοὺς τοίχους καὶ σκεπὲς πνιγμένοι,
ἀπ' τὴ στριμωγμάρα σοκακιῶν στενῶν,
ἀπὸ τὴ σεβάσμια νύχτα τῶν ναῶν
ὅλοι ὅξω στὸ φῶς εἶναι βγαλμένοι.
Κοίταξε τὸν κόσμον πῶς γοργοσαλέβει
καὶ σὲ περιβόλια καὶ σὲ ἀγροὺς σκορπᾷ,
κοίτα στὸ ποτάμι πῶς μακριὰ πλατιά
ἓνα πλῆθος βάρκες χαρωπὸ χορεύει.
Παραφορτωμένη, θὰ βονλιάζει λές,
ἢ στερνὴ φελούκα φέβγει ἐκεῖ ὀλοένα
κι ἀπ' τὰ μονοπάτια τὰ πῶ μακρισμένα
φορεσιὲς στὴ ράχη λάμπουν παρδαλές.
Τὴν ἀντάρ' ἀκούγω τοῦ χωριοῦ, ὁ οὐρανὸς
τοῦ λαοῦ ἐδῶ πέρα εἶναι ὁ ἀληθινός·
χαρωποὶ ἀλαλάζουν μικροὶ μεγάλοι· ἐδῶ
εἴμ' ἄνθρωπος, νὰ εἴμ' ἄνθρωπος μπορῶ.

ΒΑΓΝΕΡ

Μὲ σᾶς, κὺρ δόχτορα, νὰ περπατῶ μαζὶ
καὶ κέρδος εἶναι καὶ τιμὴ μου·
μὰ μοναχὸς ἔδω δὲ θᾶβγαινα, γιὰτὶ
κάθε χοντροκοπιὰ μισεῖ ἡ ψυχὴ μου.
Φωνές, βρόντοι ἀπὸ τσουνια, καὶ βιολιὰ
γιὰ μένα θόρυβοι εἶναι σιχαμένοι·
χαλοῦν τὸν κόσμον σὰ δαιμονισμένοι
καὶ τραγοῦδι τὸ λένε καὶ χαρά.

ΧΩΡΙΚΟΙ κάτω ἀπὸ τὴ φλαμουριά .

ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ντύθηκε ὁ νιὸς γιὰ τὸ χορό,
μ' ἄνθια, γιλέκι παρδαλὸ
στολίστηκε μὲ χάρη.
Στὴ φλαμουριά ὅλοι μαζωχτοὶ
γύρω χορέβουν σὰν τρελλοί.
τραλὰ λαρά,
τραλάλα λαλαρά,
πηγαίνει τὸ δοξάρι.
Καθὼς διαβαίνει βιαστικά,
μὲ τὸν ἀγκώνα του μιὰ νιὰ
σκουντὰ τὸ παλικάρι.
Γυρονᾶ ἢ κοπέλα ἢ δροσερὴ
κι «ἔχε», τοῦ λέει, «λίγη ντροπὴ»,
τραλὰ λαρά,
τραλάλα λαλαρά,
«ντροπὴ μοῦ κάνεις χάρη!»

Ὡστόσο στὸ χορὸ χυμοῦν,
δεξιὰ πηδοῦν, ξερβὰ πηδοῦν,
φτερώνει τὸ ποδάρι.
Καὶ ξαναμένει καὶ ξεστό,
νὰ ξανασάνει ἀγκαλιαστό,
τραλὰ λαρά,
τραλάλα λαλαρά,
στέκει τὸ νιὸ ξευγάρι.

«Ἄσ' τὰ κουφά! Ἕνας μοναχὰ
νιὸς δὲν ξεγέλασε μιὰ νιὰ
πὼς τάχα θὰ τὴν πάρει!»
Μὰ αὐτὸς σὲ μιὰ ἄκρη τὴ φιλεῖ
κι ἀπὸ τὴ φλαμουριά ἀντηχεῖ,
τραλὰ λαρά,

τραλάλα λαλαρά,
βουή και τὸ δοξάρι.

ΓΕΡΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ

Κὺρ δόχτορα, κάνεις καλὰ
καὶ δὲν καταφρονᾷς νάρθεις
τόσο τρανὸς ἐσὺ σοφὸς
μὲς τὸ λαὸ νὰ περπατεῖς.
Πάρε λοιπὸν τὴ σιάμν' αὐτή,
μόλις τὴν ἔχουμε γεμίσει
σ'τὴ δίνω κ' εὔχουμαι θεομά:
"Ὁχι μόνο τὴ δίψα νὰ σοῦ σβήσει,
μὰ κι ὅσες στάλες μέσα κλεῖ
νὰ σοῦ γίνουνε μέρες στὴ ζωή.

ΦΑΟΥΣΤ

Παίρνω τὸ δροσερὸ πιετό.
Νὰ χαίρεστ' ὅλοι· εὐχαριστῶ.
(Ὁ λαὸς μαζέβεται γύρω.)

ΓΕΡΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ

Ἀληθινὰ ἔκαμες καλὰ
σήμερα νάρθεις στὴ γιορτὴ μας·
στῆς δυστυχίᾳς μας τὸν καιρὸ
ἐστάθηκες καλὸς μαζί μας.
Ἀκόμα ζοῦνε τόσοι ἐδῶ,
ποὺ ἀπὸ τὴ θέρημ τὴν κακὴ
τοὺς γλύτωσε ὁ πατέρας σου
σὰν ἔκοψε τὴ λοιμική.
Ἀπὸ ἓναν ἄρρωστο στὸν ἄλλο
ἔτρεχες τότε, ἀκόμα νιός·
πολλοὺς νεκροὺς τοὺς φέρναν ὅζω,
ἐσὺ ὅμως ἔβγαίνες γερός.
Πόσα δὲν τράβηξες, μὰ κάθε
βοηθὸ βοηθᾷ ὁ βοηθὸς ψηλάθε.

ΟΛΟΙ

Ὁ ἄξιος ἄντρας χρόνια νὰ μᾶς ζήσει,
γιὰ νὰ μπορέσει πάλι νὰ βοηθήσει.

ΦΑΟΥΣΤ

Σκυφτοὶ σταθεῖτε μπρὸς σ' ἐκείνονε ψηλά,
ποὺ μᾶς μαθαίνει πῶς βοηθοῦν καὶ μᾶς βοηθᾷ.
(Προχωρεῖ πέρα μαζί με τὸ Βάγνερ.)

ΒΑΓΝΕΡ

Σὰν τί, ὦ τρανέ, νὰ νοιώθεις στὴν ψυχὴ
 ἀπ' τὶς τιμές, ποὺ ἐδῶ ὁ λαὸς σοῦ κάνει!
 Ὡ, εὐτυχισμένος ὅποιος τὸ μπορεῖ
 κέρδος τέτοιο ἀπ' τὰ δῶρα του νὰ βγάινει!
 Ὁ πατέρας σὲ δείχνει στὸ παιδί,
 καθέννας τρέχει, σπρώχνει καὶ ρωτᾷ,
 πᾶβει ὁ χορὸς, σωπαίνουν τὰ βιολιά.
 Στέκουν ἀράδα ὅπως περναῖς καὶ σὲ ἀγναντέβουν,
 οἱ σκοῦφοι στὸν ἀέρα ὅλοι πετοῦν,
 νὰ πέσουνε στὰ γόνατα κοντέβουν,
 θαρρεῖς καὶ τᾶγια τῶν ἀγίων περνοῦν.

ΦΑΟΥΣΤ

Λυὸ ἀκόμα βήματα ὡς ψηλὰ στὴν πέτρα ἐκείνη! —
 Ἐδῶ ἄς ἀναπαρτοῦμε. Ἐδῶ πολλὲς φορὲς
 ἔχω καθήσει σκεπτικός, μονάχος μένει
 καὶ τυραννιόμουν μὲ νηστεῖες καὶ προσευκές.
 Ὅλος ἐλπίδα, πίστη δυνατή,
 τὰ χέρια μου ἔσφιγγα, ἔκλαιγα, βογγοῦσα,
 ἀπὸ τὸν Κύριο τοῦρανοῦ ζητοῦσα
 νὰ σταματήσει ἐκεῖν' ἡ λοιμικὴ!
 Τώρα οἱ φωνές μου ἄχουν σὰ χλεβασμός.
 Ὡ νὰ μποροῦσες νὰ τὸ δεῖς ἐντός μου,
 πόσο λίγο τὴ δόξ' αὐτοῦ τοῦ κόσμου
 καὶ ὁ πατέρας τὴν ἄξιζε καὶ ὁ γιός!
 Ἀνθρώπος τίμιος ὁ πατέρας μου εἴταν, νοῦς
 ἀπόκρυφος, καὶ τίμια, μὰ ὅπως τὸ νοοῦσε,
 σὲ φαντασιὲς χαμένος μελετοῦσε
 τὴ φύση καὶ ὅλους τῆς τοῦς κύκλους τοῦς ἱερούς.
 Μ' ἄλλους μύστες ἀντάμα κλειδωμένος
 στὸ μαγεριὸ τὸ μαῦρο, μέσα ἐκεῖ
 σὲ πλῆθος συνταγὲς σκυμένος
 τὰ ἐνάντια ὅλ' ἀνακάτεβε μαζί.
 Ἐκεῖ, ἐρωτᾶρης γαῦρος, τὸ πυρὸ λιοντάρι
 παντρεβόταν τὸν κρίνο στὸ χλιαρὸ λουτρό,
 καὶ ἀπ' τὴ φωτιὰ βασανισμένα καὶ τὰ δυνὸ
 τρέχαν ἀπ' τὸ ἓνα στ' ἄλλο ἐρωτικὸ κλινάρι.
 Νὰ βγαίνει τέλος στὸ γαλὶ θωροῦσαν
 τὴ νιὰ βασίλισσα μὲ χρώματα λαμπρά.
 Τὸ γιαντρικὸ ἔτοιμο: οἱ ἄρρωστοι ψοφοῦσαν,
 ποιοὺς ἔγιανε, κανέναν δὲ ρωτᾷ.
 Μὲ τέτοια ἐμεῖς ματσοῦνια κολασμένα
 ἔχουμε πρὸ παρόσο ἢ ἀρρώστεια ρημαγμένα
 τὰ βουνὰ τοῦτα, τὰ λαγκαθία ἐδῶ.
 Ἐδῶσα ὁ ἴδιος τὸ φαρμάκι σὲ χιλιάδες:
 Πεθάναν· ἔπρεπε νὰ ζήσω νὰ τὸ δῶ
 νὰ παινοῦν τοὺς ἀδιάντροπους φονιάδες.

ΒΑΓΝΕΡ

Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα σᾶς πικραίνει!
 Δὲν κάνει ὁ τίμιος ἄντρας ἀρετά,
 ὅταν πιστὰ καὶ μὲ συνείδηση ἀκλουθᾷ
 τὴν τέχνη πού ἔχει ἀπ' τοὺς γονιούς παρμένη;
 Ἄμα νιὸς τὸν πατέρα σου τιμᾷ,
 ἀπὸ ἐκείνονε πρόθυμα μαθαίνεις,
 τὴν ἐπιστήμη ἅμα, ἄντρας πιά, πληθαίνεις,
 νὰ φτάσει ὁ γιὸς σου πιὸ ψηλὰ βοηθᾷ.

ΦΑΟΥΣΤ

Ὡ χαράστον ἐκείνον πού τὸ ἐλπίζει
 ἀπ' τῆς πλάνης τῇ θάλασσα νὰ βγεῖ!
 Κανεῖς χρειάζεται ὅ,τι δὲ γνωρίζει
 κι ὅ,τι γνωρίζει δὲν τὸν ὠφελεῖ.
 Μὰ ἄς μὴν ἀφήσουμε τὶς ὥρες τὶς γλυκὲς
 μιὰ θλίψη σὰν αὐτὴ νὰ τὲς συγχίξει!
 Στὴν προσινάδα μέσα κοίτα τὶς σκεπὲς
 πὼς πέφτοντας ὁ ἥλιος τὶς φλογίζει!
 Γέρνει καὶ φέβγει — ἡ μέρα ξεψυχᾷ —
 τρέχει ἐκεῖ κάτω νέα ζωὴ νὰ δώσει.
 Ὡ ποῦ φτερό ἀπὸ ἐδῶ νὰ μὲ σηκώσει,
 κατόπι του νὰ ὁρμῶ παντοτινά!
 Σ' αἰώνια βραδινὴ λαμπράδα σὰ θωρῶ
 τὴ γῆς στὰ πόδια μου ἄφωνη, ἀναμένα
 τὰ βουνά, τὰ λαγκάδια ἡσυχασμένα,
 χροσόρειθρο τὸ ροῦακι τὸ ἀργυρό —
 τότε τὸ δρόμο τὸ θεῖκὸ δὲν τὸν κρατᾷ
 τὸ ἄγριο βουνὸ μὲ τόσους του γκρεμούς·
 νά, μπρὸς στὴ θαμπωμένη τὴ ματιὰ
 μ' ὄρμονς ἀνοίγει κιόλα ἡ θάλασσα θερμούς.
 Μὰ τέλος παίρνει καὶ βυθᾷ ὁ θεός·
 καινούρια ὁρμὴ ὅμως μοῦ ξυπνᾷ καὶ τρέχω
 κοντὰ του νὰ πιῶ τ'ἀσβηστο τὸ φῶς,
 τὴ μέρα μπρὸς, τὴ νύχτα πίσω μου ἔχω,
 τὰ οὐράνια ἀπάνω, τὰ νερά ἀποκάτον.
 Ὅνειρο ὥραϊο, ὥστόσο ἐκεῖνος σβεῖ!
 Ἄχ εὐχολο δὲν εἶναι τὸ κορμὶ
 μὲ τὰ φτερά τοῦ νοῦ νὰ σμίξει τὰ φτερά τόν.
 Μὰ ὁ καθένας εἶν' ἔτσι γεννημένος,
 ψηλὰ ἡ ψυχὴ του νὰ χυμᾷ καὶ μπρὸς,
 ὅταν ἀπάνω στὸ γλανχὸ χαμένος,
 λαλεῖ τὸν ἡγερὸ σκοπὸ του ὁ σκορδαλός·
 ὅταν ὁ αἰτὸς τετραπλάτος σαλέβει
 ἀπάνωθε ἀπὸ πεῦκα καὶ γκρεμὰ
 κι ἀπὸ κάμπους καὶ θάλασσες ψηλὰ
 ὁ γερανὸς τὸν τόπο του γυρέβει.

ΒΑΓΝΕΡ

Ἦρες παρ᾽ ἔξενες εἶχα καὶ γὰρ συχνά,
μὰ τέτοια ὄρμη δὲν ἔχει μέσα του σαλέψει.
Δάση κι ἄγροὶ κουράζουν εὐκόλα, φτερά
πουλιοῦ ποτὲ ἢ ψυχὴ μου ἐμὲ δὲ θὰ ζηλέψει.
Πῶς μᾶς σέργουν ἀλλιώδως τοῦ νοῦ οἱ χαρὲς
μέσα στὰ φύλλα, μέσα στὰ βιβλία!
Γλυκὰ περνοῦν οἱ χειμωνιάτικες νυχτιές,
τὸ κορμὶ μας θερμαίνει ἢ εὐδαιμονία,
κι ἂν ξετυλίγεις καὶ καμιά σεβάσμια περγαμινή,
ἀνοίγουν διάπλατοι μπροστά σου οἱ οὐρανοί.

ΦΑΟΥΣΤ

Ἔνοιωσες μόνο μιὰ ἀπὸ τίς δυὸ ὁρμές;
ἢ ἄλλη ποτὲ ὦ, ἄς μὴ σὲ ἀγγίσει!
Μέσα μου ἐμένα ζοῦνε δυὸ ψυχές,
ποὺ ἢ μιὰ θέλει ἀπ' τὴν ἄλλη νὰ χωρίσει.
Ἡ μιὰ μὲ ἀγάπη δυνατὴ σφίχτᾳ
σφιχτὰ στὸν κόσμον αὐτὸν καρφώνεται,
ἢ ἄλλη μ' ὄρμη ἀπ' τὴ σκόνῃ ὑψώνεται
στὶς σφαῖρες τρανῶν πρόγονων ψηλά.
ὦ, ἂν πνέματα ὁ ἀέρας θρέφει,
ποὺ ἀνάμεσα δεσπόζουν σὲ οὐρανὸ καὶ γῆ,
ἀπ' τὰ χρυσὰ κατεβείτε τὰ νέφη
καὶ φέрте με σὲ μιὰ ἄλλη λαμπερὴ ζωή!
Ναί, ἓνα μαντὶά μαγικὸ μονάχα δὸς μου,
σὲ ξένες χώρες νὰ μὲ πάει μακριά,
καὶ χάριζα τὰ πιὸ ἀκριβὰ ροῦχα τοῦ κόσμου,
ἀκόμα καὶ γλαυκὰ βασιλιᾷ.

ΒΑΓΝΕΡ

Μὴν προσκαλεῖς τὸ πλῆθος τὸ γνωστό,
ποὺ ψηλὰ τὸν ἀέρα πλημμυρίζει
καὶ μὲ κίνυνους χίλιους τὸ θνητὸ
ἀπὸ τὰ πέριχα ὅλα φοβερίζει!
Τὰ ξωτικά του δόντια ἀπ' τὸ Βοριά
σὲ τρυποῦνε μὲ μύτη ἀκονισμένη·
ἀπ' τὴν Ἀνατολὴ ὅλα καίγοντας χυμᾷ
τὸ σμάρι καὶ στὴ σάρκα σου χορταίνει.
Πύρα σκορπᾷ ψηλά σου ἀπανωτὴ
μὲ τὸ Νοτιά ἀπ' τὴν ἔρημο ἂν φουσήξει,
δροσίξει προῦτ' ἄμ' ἀπ' τὴ Δύση ἐρθεῖ
κάμπους κι ἄγρους μαζί σου γιὰ νὰ πνίξει.
Χαιρέκαχο γοιᾷ, ὑποταχτικὸ,
νὰ μᾶς γελάσει πιὸ καλά γνέβει,
κάνει πῶς τάχα ἔχει σταλθεῖ ἀπ' τὸν οὐρανὸ
κι ἀγγελικὰ μιλεῖ σὰ μᾶς πλανέβει.

Μὰ πάμε τώρα κ' ἔπιασε ἡ νυχτιά,
 κούωσε ὁ ἄερας, πέφτει ἡ καταχνιά!
 Τὸ βράδι νοιώθουμε τὸ σπίτι πόσο ἀξίζει.—
 Τί στέχεις, τί κοιτάξεις ἔτσι ἐκεῖ;
 τί στὸ σούρουπο μέσα σὲ ξαφνίζει;

ΦΑΟΥΣΤ

Μὲς τὰ σπαρτὰ βλέπεις τὸ μαῦρο τὸ σκυλί;

ΒΑΓΝΕΡ

Τὸ εἶδ' ἀπ' ὥρα' σοβαρὰ δὲν τὸ πῆρα.

ΦΑΟΥΣΤ

Δές το καλὰ· σὰν τί τὸ λὲς ἀλήθεια;

ΒΑΓΝΕΡ

Γιὰ σκυλί, πού, καθὼς τὸ ἔχει συνήθεια,
 γυρᾶ βεῖ τὸν ἀρέντη του ἐδῶ γύρα.

ΦΑΟΥΣΤ

Πῶς μὲ κύκλους πλατιοὺς μᾶς τριγυρίζει
 καὶ πάντα πιὸ κοντὰ μᾶς ζώνει, δες!
 Κι ἂν δὲ γελιοῦμαι, πίσω του φωτιὲς
 σπιθιριστὲς σκορπίζει.

ΒΑΓΝΕΡ

Βλέπω ἓνα μαῦρο σκύλο μόνο· κάτι
 φοβοῦμαι· σὰς γελᾷ τὸ μάτι.

ΦΑΟΥΣΤ

Μοῦ φαίνεται πὼς δίχτια μαγικά
 στὰ πόδια μας τριγύρω σιγοστένει.

ΒΑΓΝΕΡ

Τὸ βλέπω νὰ φοβᾶται νᾶρθει πιὸ σιμά,
 ποὺ ἀντὶς ὁ ἀρέντης του βρεθήκανε δυὸ ξένοι.

ΦΑΟΥΣΤ

Στενέβει ὁ κύκλος, νάτο κιόλα ἐδῶ!

ΒΑΓΝΕΡ

Βλέπεις, σκυλί εἶνε κι ὅχι ξωτικό!
 Μουγγρίζει καὶ διστάζει, πέφτει κάτω,
 κουνεῖ σὰν κάθε σκύλος τὴν οὐρά του.

ΦΑΟΥΣΤ

Ἔλα μαζί μας, ἔλα! Νά!

ΒΑΓΝΕΡ

Εἶναι ζῶο κωμικὸ στᾶληθινά.
Στέκεται σουζᾶ, ἂν σταματήσεις·
ἀπάνω σου χυμᾶ σὰν τοῦ μιλήσεις·
ἂν χάσεις τίποτε, τὸ βρίσκει στὸ φτερό,
πηδᾷ γιὰ τὸ ραβδί σου στὸ νερό.

ΦΑΟΥΣΤ

Δίκιο ἔχεις· δὲ μοῦ φαίνεται καὶ μένα
ξωτικό· ὅλα τοῦ τᾶχουν μαθημένα.

ΒΑΓΝΕΡ

Ἐνα σκυλὶ γυμνασμένο καλὰ
κ' ἓνας σοφὸς ἀκόμα τὸ ἀγαπᾷ.
Νὰ συμπαθεῖς τὸ ἀξιῖζει καὶ πολὺ
τῶν φοιτητῶν τὸν ἄξιο μαθητή.

(Μπαίνουνε στὴν πόλη.)